

Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig

Szerkesztette: Török Enikő Andrea

Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Szatmárnémeti, Románia

Téma: Nyilas Misi pakkot kapott – részlet a *Légy jó mindhalálig* című regényből, a könyv elolvasása előtt.

Korosztály: 7-8. osztály

Cél: a bentlakásos iskola életébe való bepillantás egy diákcsíny megfigyelése révén.

Időtartam: 60 perc

Eszközök : papír, filettoll, mondatcsíkok, tábla, kréta, labda.

Felhasználási javaslat: anyanyelv- vagy fogalmazásórán.

Felhasznált irodalom: Móricz Zsigmond, 2017: *Légy jó mindhalálig*, Móra Könyvkiadó, Budapest

A FOGLALKOZÁS MENETE

Szövegfoszlányok összekapcsolása által csapatalakítás

Alakítsatok csapatokat a mondatcsíkok segítségével! Minden játékos kap egy párbeszéddarabot, mondatcsíkot, keressétek meg a párbeszéd többi részét! Majd keressétek meg a párbeszédhez illő címet is, ami szintén a kártyák között van.

Régi iskola

- Leesett a palatáblám.
- Vedd fel!
- A palavesszőm sem találom.
 - Biztosan elgurult.

Bentlakásos iskola

- Mióta laksz a debreceni kollégiumban?
- Csak egy hónapja, tavaly egy családnál laktam, kosztkvártélyban.
- Milyen a bentlakás?
 - Az épület kissé komor, de ingyenes, s legalább nem unatkozom, mert heten vagyunk a szobában.

Napjaink iskolája

- Nyissátok ki a könyveket!
- A füzetekre is szükség lesz?
- Igen, mert jegyzetelnetek kell.
 - Mindig csak írni, írni...

Nagyon modern, jól felszerelt iskola

- Mindenki kapcsolja be a számítógépet!

- Használhatjuk az internetet is?
- Igen, mert képeket kell keresnetek a powerpointos bemutatóhoz.
 - Feltehetünk a gépre képeket a digitális fényképezőgépünkről is?

Kiscsoportos improvizáció

Kiscsoportos szöveges improvizációval mutassátok be, hogyan készülődik egy diák egy bentlakásos iskolába, mit visz magával. Viszont nem mindegy, milyen a család anyagi helyzete, s az sem, mikor történik: régen vagy ma.

Lehetséges szereplők: szülők, testvérek, nagyszülők, barátok, s persze a főszereplő: a bentlakásba készülő diák.

- Csoport: szegény család gyermeke, régen.
- Csoport: jómódú család gyermeke, régen.
- Csoport: szerény anyagiakkal rendelkező többgyerekes család gyermeke napjainkban.
- Csoport: gazdag család gyermeke, napjainkban.

Levél

Képzeljétek el, hogy mindannyian bentlakásos iskolába jártok. Mindegyik csapat írjon egy rövid levelet, napjaink bentlakásos iskolájáról. Minden csapat más stílust kell használjon!

- Csapat: Megnyugtató levél a szülőknek.
- Csapat: Diáknyelven az otthon maradt jóbarátnak.
- Csapat: Udvariasan, a régi tanítónak.
- Csapat: Dicsekedve, túlozva a volt osztálytársnak, aki lehet, hogy jobb helyre került.

Narráció

Nemcsak levelet, de csomagot, pakkot is kapnak a bentlakásos diákok. Mondjátok el, kitől és miért kaphatnak csomagot, pakkot a mostani diákok, akik bentlakásos iskolában tanulnak!

Közös rajz

Ki mit szeretne kapni pakkban a bentlakásos iskolában? Készítsetek közös rajzot, minden csapattag rajzolja rá a vágyát!

Narráció

A szegény, de jó tanuló Nyilas Mihály pakkot kapott, annak ellenére, hogy az édesanyja a következő szavakkal engedte el hazulról: „Fiam, csomagot ne várj, mert én nem tudok olyan finomságokat küldeni, mint a többi gyerekeknek a szülei, hát inkább nem küldök, minek lássák azt, hogy milyen szegények vagyunk, édes kis fiam.”

Szerep a falon

Írjátok fel a táblára, szerintetek milyen lehetett Nyilas Misi jelleme! Nevezzetek meg néhány tulajdonságot! Kaptok néhány segítséget:

Misi kevés pénzt beosztja. Könyveket, füzetet vesz néha.

Házi tanítóként foglalkozik egy osztálytársával.

Pénzért felolvas egy vak öregúrnak.

Pénzt küld szüleinek.

Pl.: szegény, jó tanuló, befelé forduló, rendkívül érzékeny, félénk, jóindulatú stb.

Állókép

Míg Misi az iskolában volt, szobatársai kibontották a pakkot és megették a cipőkenőcsöt.

Mutassatok be néma állóképpel egy-egy jelenetet a pakkal kapcsolatban!

- I. Az osztályban mindenki a pakkról suttog, pletykál.
- II. A szobatársak bontják a pakkot.
- III. Megeszik, ami ehető, kenyérre kenik a cipőkenőcsöt.
- IV. Nyilas Misi olvassa anyja levelét, amelyben megírja, hogy cipőkenőcsöt is küldött a csomagban. A többiek, akik megették a cipőkenőcsöt, szégyenlik magukat, van, aki rosszul lesz.

Improvizáció

Mutassatok be szöveges improvizációval, hogyan számolt be az esetről:

- I. Misi a vak Pósalaky úrnak, akinek felolvasott.
- II. Böszörményi, aki megette a kenőcsöt a bentlakás többi lakójának.
- III. Egy tanár a kollégáknak.
- IV. Misi anyja a szomszéd asszonynak, akivel nagyon jóban van.

Narráció

Nyilas Misinek a zsebpénzét nagyon be kellett osztania, volt, hogy feljegyezte, mire költi azt a keveset, amije van: mosónő, iskolai füzet, ceruza, kárminpiros festék, egy könyv Csokonai életéről.

Játék: Az őszinteség labdája

Akinek dobom az őszinteség labdáját, mondja el, mit vesz a zsebpénzéből. Indokolja meg a döntését